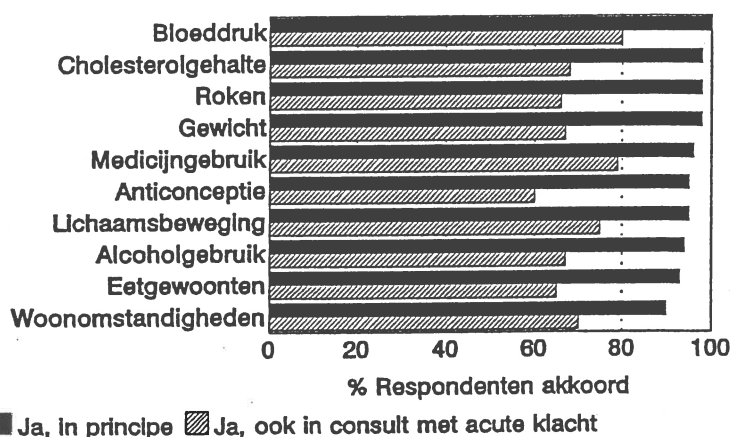

PREVENTIE DOOR DE HUISARTS: PATIËNTEN STAAN ER VOOR OPEN

Achtergrond

'Voorkomen is beter dan genezen' klinkt een ieder bekend in de oren. In de huisartspraktijk kan het opsporen van risicofactoren een belangrijke bijdrage leveren aan het voorkomen van ziektes. Juist doordat de huisartsenpraktijk door een groot deel van de nederlandse bevolking wordt bezocht, met name door mensen uit de lagere inkomensgroepen. Hier zou de huisarts bij uitstek juist die groepen weten te bereiken, die doorgaans slecht bereikt worden met preventie. In de praktijk blijkt echter vaak dat preventie pas plaats vindt als de klacht van de patiënt daartoe aanleiding geeft of als de patiënt er zelf om vraagt. De Nederlandse huisarts besteedt daardoor relatief weinig aandacht aan preventie, vergeleken met zijn collega's in andere landen. *Komt dit misschien doordat hun patiënten het maar niks vinden als hun huisarts eet- of drinkgewoonten of andere preventieve onderwerpen aan de orde stelt?*

Vinden patiënten dat hun huisarts preventie-onderwerpen aan mag snijden?

Methode

Aan de deelnemers van het Consumentenpanel (een samenwerkingsproject van het NIVEL en de Consumentenbond) werden vragen voorgelegd over preventie door de huisarts. Van de 1493 deelnemers die deel uitmaken van een panel, stuurden 1107 een ingevulde vragenlijst terug (respons 74%). Gevraagd is in hoeverre de huisarts allerlei vragen tijdens een consult ter sprake mag brengen, zoals eet- en drinkgewoonten, medicijngebruik, woon- en leefomstandigheden, bloeddruk, cholesterolgehalte. Daarnaast kon men een mening geven over een jaarlijkse oproep door de huisarts voor een preventief onderzoek (check-up).

Resultaten

Vrijwel alle ondervraagden vinden het goed als de huisarts informatie over hen heeft die zou kunnen bijdragen aan het voorkomen en het tijdig ontdekken van ziektes. Zo vond meer dan 95% van de respondenten dat hun huisarts gerust met hun mag praten over roken, gewicht, cholesterol of bloeddruk. Tussen de 85% en de 95% van de respondenten vond het goed als de huisarts praat over hun drankgebruik, eetgewoonten, lichaamsbeweging of anticonceptie.

Wanneer brengt de huisarts preventie ter sprake?

Van belang is de situatie waarin de huisarts preventieve onderwerpen aan de orde stelt. Zo gold als voorbeeld in het onderzoek een patiënt die de huisarts bezoekt in verband met een pijnlijke pols. Wanneer de huisarts dan na dit consult onderwerpen aan de orde stelt, dan zijn patiënten iets minder positief. Zo vond driekwart van de respondenten het goed als de huisarts dan onderwerpen als bloeddruk, medicijngebruik of lichaamsbeweging ter sprake brengt. Voor twee derde van de respondenten gold dat voor roken, drankgebruik, gewicht, eetgewoonten en cholesterolgehalte. Onderwerpen als anticonceptie en een uitstrijkje of borstonderzoek konden rekenen op de meeste weerstand. Zo vond 40% van de respondenten het niet goed als de huisarts dan de anticonceptie ter sprake brengt. Van de vrouwen vond 43% het niet goed als de huisarts vroeg of ze wel eens een uitstrijkje of borstonderzoek hadden laten doen.

Jaarlijkse check-up

Een jaarlijkse oproep voor een preventief onderzoek vond 85% van de respondenten (zeer) goed en ook als hiervoor een aparte rekening wordt gestuurd (86%). Tenslotte bleek dat patiënten die roken, wat ouder zijn of geregeld medicijnen gebruiken en een beter contact met hun huisarts hebben, ook meer open staan voor preventie in de huisartspraktijk.

Conclusie

Patiënten staan ervoor open dat hun huisarts preventie aan de orde stelt in de huisartspraktijk. Wel moet de huisarts rekening houden met de situatie waarin onderwerpen ter sprake worden gebracht. Het ligt voor de hand om vooral die onderwerpen aan de orde te stellen die enigszins een relatie hebben met de verdere inhoud van het consult.